

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.210/2023/4.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Moskola Csaba ügyvéd (felperesi jogi képviselő címe) által képviselt **Felperes1** (felperes címe) felperesnek – a Mayer M. Balázs Ügyvédi Iroda (alperesi jogi képviselő címe ügyintéző: dr. Mayer M. Balázs ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (alperes címe) alperes ellen rendkívüli felmentés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 20.M.70.658/2021/41. számú ítélete ellen a felperes 43. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000 (kettőszázötvenezer) forint + áfa másodfokú és 208.000 forint (kettőszáznyolcezer) forint + áfa felülvizsgálati perköltséget.

A le nem rótt 998.295 (kilencszázkilencvennyolcezer-kétszázkilencvenöt) forint fellebbezési és 1.247.869 (egymillió-kettőszáznegyvenhétezer-nyolcszázhatvankilenc) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. december 12-én meghozott 20.M.70.658/2021/41. számú ítéletével a rendkívüli felmentés jogellenessége és jogkövetkezményei iránt benyújtott keresetet elutasította, és kötelezte a felperest 624.000

forint + áfa perköltség megfizetésére az alperes javára. Akként rendelkezett, hogy az eljárás illetékét az állam viseli.

[2] Az általa megállapított tényállás szerint a felperes 2000. október 1-jétől különböző közszolgálati, kormánytisztviselői és közalkalmazotti jogviszonyokban állt, majd 2011. november 7-től végleges áthelyezésre került az alpereshez határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonyba ügyvivő-szakértő munkakörbe. Ezzel egyidejűleg belső ellenőrzési csoportvezető – helyesen – megbízást is kapott.

[3] Az alperes kancellárja, kancellár túlnyomórészt kancellárhelyettes kancellárhelyettes útján tartotta a kapcsolatot a felperessel, a napi kommunikáció elsődlegesen e-mail formájában történt. A felperes a vezetői megbízása során a fenntartói, egyben szakmai felügyeletet ellátó Minisztérium1-gyel (a továbbiakban: Minisztérium1) évente két alkalommal került kapcsolatba, a következő évi tervezés és az előző évi jelentés kapcsán. Az alperesnek megküldendő éves beszámoló vonatkozásában előfordult, hogy a felperes tárgyhoz nem tartozó megjegyzéseinek törlését kérte a kancellár és a helyettese.

[4] A felperes belső ellenőrzési vezetőként a rektori tanács tagja volt, a költségvetést tárgyaló és az ülésen végül azt elfogadó tanácskozáson a felperes és a kancellár között nézeteltérés alakult ki a felperes által vezetett csoport önálló költségvetési egységgé minősítése körében.

[5] 2021. április 19-én az Minisztérium1 részéről helyettes államtitkár felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár tájékoztatta a kancellárt arról, hogy a felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 75. § (4) bekezdés b) pontja alapján támogatja a felperes csoportvezetői megbízásának visszavonását. Ezt követően másnap az alperes visszavonta a felperes vezetői megbízását. A felperes kérelmére 2021. április 28-án az alperes a visszavonást azzal indokolta, hogy belső ellenőrzési feladatok hatékonyabb ellátása érdekében új feladatelosztási rendet kíván bevezetni, fenntartva a polgári jogviszonyban történő ellátás lehetőségét. A felperes a visszavonásról jogvitát nem kezdeményezett, ezt követően a kinevezése szerinti ügyvivő-szakértő munkakörben végezte tovább a munkáját.

[6] 2020. április 20-án 12:22-kor a vezetői megbízás visszavonásának kézhezvételét követően a felperes elektronikus levélben fordult a fenntartóhoz, főosztályvezető főosztályvezetőnek, helyettes államtitkár1 Államtitkárság helyettes államtitkárának, és munkatárs munkatársnak címzett, „szabálytalanság bejelentése, kivizsgálás kérelme” tárgyában. Ebben a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 22. § (1) bekezdésre utalva tette meg tájékoztatását és sérelmezte a vezetői megbízása visszavonását. Tájékoztatta az irányító szerv vezetőjét, hogy a csoportvezetői megbízás visszavonása miatt a feladatokat az általános kancellárhelyettesnek kell átadnia, de véleménye

szerint a vezetői megbízás sem felelt meg a Bkr. 23. § (1) bekezdés b) pontjának. Nem történt meg a jogszabály szerinti megbízás, és emiatt a jogszabályban meghatározott védelmek sem tudtak működni. Kifejtette, hogy álláspontja szerint a kancellárnál nem az utóbbi napok eseményei váltották ki a visszavonásra vonatkozó elhatározását, hiszen a vezetői állás az elmúlt három évben hatszor került kiírásra, és hiába pályázott, megbízást nem kapott. Kifejtette, hogy többször is felhívta a figyelmet arra, hogy a kontrollkörnyezet nincs jó állapotban az alperesnél. A szabálytalanság kivizsgálására, és a kockázatok kezelésére vonatkozó szabályzat 2016. évi, azóta felülvizsgálata nem történt meg, és az nem biztosítja a folyamatleírások és nyomvonalak rendszeres felülvizsgálatának kötelezettségét. Figyelemfelhívásait az alperes rendszeresen figyelmen kívül hagyta, az egy évvel későbbi véleményezésre átadott kontrollszabályzat zavarosan követte a miniszteri útmutatót, egységes módszertan nélkül. 2020-ban a kancellár ellehetetlenítette a belső ellenőrzési csoport működését, csoportvezetői megbízásához ugyanis nem biztosított kötelezettségvállalási, utalványozási és szakmai teljesítésigazolási jogot, nem mutatta ki, hogy milyen kerettel gazdálkodhat a belső ellenőrzési csoport, a feladatok végrehajtásához a szakmai képzésük ellehetetlenítésre került, számláikat nem fizették ki, és nem kaphattak oktatást a bevezetett SAP-rendszerre.

[7] Levelében kitért arra, hogy a csoportvezetői megbízás visszavonása azt jelenti, hogy az alperesnek nincs belső ellenőrzési vezetője, ezért a Bkr. 22. §-ában megfogalmazott feladatokat senki nem végzi, a munkaköri feladatok átadására kijelölt személy szakmai kompetenciával nem rendelkezik. Kifejtette, hogy a kancellár a jogviszonyát azért nem mondta fel, mert akkor végkielégítés fizetésére kötelezett a munkáltató. Ugyanakkor a csoportvezetői megbízása azért vonták vissza, mert ennek hiányában a felmentése előtt miniszteri egyetértés beszerzésére lett volna szükség. A kancellár megsértette az 1/2016. (I. 19.) számú rektori-kancellári közös utasítás bejelentő védelmére vonatkozó rendelkezéseit is. Mindezek miatt arról kívánta tájékoztatni az irányító szerv vezetőjét, hogy az alperes belső kontroll szabályainak súlyos sérelme következett be. Utalt arra, hogy a belső szabályzatokban lefektetett eljárások végrehajtása nem biztosított, a szabálytalanságok kivizsgálása és a meghozott intézkedések bejelentővel történő ismertetése sem történt meg az elmúlt években, ezért csatolta azt a három szabálytalansági bejelentést, amit az utóbbi tíz napban tett meg, és előadta, hogy álláspontja szerint a csoportvezetői megbízás visszavonásának közvetlen kiváltója ez a három bejelentés volt.

[8] 2021. április 20-i keltezéssel a felperes postai úton is levelet küldött az Minisztérium1-nek „a alperes kancelláriájának sorozatos szabálytalanságban való érintettségéről tájékoztatás” tárgyban. A levélben a felperes a Bkr. 26. § e) pontjára hivatkozással kívánt tájékoztatást adni a miniszternek, sérelmezve saját vezetői megbízásának visszavonását, és a különböző döntési jogosultságok elvételét. Előadta, hogy 2020 októberében a szervezeti egységekkel és feladatellátóval a kancellár lefolytatta a 2021-es költségvetési keretre vonatkozó egyeztetést, csak a belső ellenőrzési vezetővel nem. A rektori tanácson mindezt kifogásolta, ekkor a kancellár nyíltan megfenyegette, hogy ennek következményei lesznek. Utalt arra, hogy a kötelezettségvállalási, utalványozási és szakmai teljesítésigazolási joga „GAZDJOG” rendszerben megszűnt, a belső ellenőrzési csoportvezetői pályázatokat az alperes nem bírálta el határidőben, és nem adott határozott idejű vezetői megbízást senkinek, így jogszerűen továbbra is a alperes belső ellenőrzési vezetőjének minősül, és megilletik a csoportvezetőhöz telepített jogok. A

kancellárintézkedések ellehetetlenítették a belső ellenőrzés munkáját, több esetben kérte a szabálytalanságok kivizsgálását, annak eredményeinek bevétele nélkül nem kellett volna a kancellárnak visszavonnia a vezetői megbízását. A kancellária-rendszer nem jelenthet korlátlan hatalmat és nem veszélyeztetheti az alperesi munkavállalók jogbiztonságát. A kancellár saját érdekeinek megfelelően értelmezi a jogszabályokat és az alperesi szabályozókat. 33 hónapja nem látszanak azok a stratégiai és operatív tervek és intézkedések, amelyek a szabályos működés biztosítékai lennének. Levelével lehetőséget kívánt adni a fenntartónak, hogy mielőtt a vezetői megbízás visszavonása tárgyában bírósághoz fordulna, folytasson le egyeztetést, és rendezze a helyzetet fenntartói hatáskörben. Javasolta bevonni az Minisztérium1 jogi és igazgatási államtitkárát. Utalva a Bkr. 26. § e) pontjára rögzítette, hogy a szabálytalanságokra utaló kijelentéseit jóhiszeműen teszi meg, azokról a körülményekről, amelyekről tudomása van és kellő alappal feltételezi, hogy ezek valósak.

[9] 2021. május 18-án az Minisztérium1 bekérte az alperestől a belső ellenőrzéssel és a belső ellenőrzési feladatok meghatározásával kapcsolatos dokumentumokat. Másnap a kancellár kérésére az Minisztérium1 megküldte az alperesnek a felperes által az irányító szervnek írt elektronikus levelet, majd a kancellár egyeztetett a helyettesével a felperes eljárását érintően. Ugyanezen a napon a felperes jelentést küldött a kancellárnak az általa feltárt szabálytalanságokkal összefüggésben.

[10] 2021. június 2-án kelt intézkedésével az alperes rendkívüli felmentéssel megszüntette a felperes közalkalmazotti jogviszonyát. Az indokolás szerint 2021. év május 19-én a munkáltató tudomására jutott, hogy a felperes 2021. év április 20-án a szolgálati utat megkerülve közvetlenül levélben fordult az Minisztérium1-hez, mint a munkáltató fenntartójához. A levélben a fenntartó előtt olyan tényállításokat tett, melyekkel a kancellár szakmai tekintélyét, alkalmasságát romboló módon a szakmai hozzáértését, vezetői kompetenciáját és az általa felügyelt szakmai folyamatok szabályszerűségét kérdőjelezte meg. Tette mindezt a vezetői megbízás visszavonásának napjával megegyező keltezéssel, amely arra utal, hogy a levél valódi célja – egyfajta reakcióként – a kancellárral szembeni fenntartói bizalom aláásása, a kancellár ellehetetlenítése volt, holott a levélben állított szabálytalanságok kivizsgálása folyamatban van. Az Mt. 52. § (1) bekezdésére hivatkozással az alperes álláspontja szerint a felperes a közalkalmazotti jogviszonyból eredő együttműködési kötelezettségét szándékosan jelentős mértékben megszegte, továbbá megsértette a alperes belső ellenőrzési kézikönyvének (a továbbiakban: BEK) 2.1.3. 2. a) pontjában és 2.1.5.-ban meghatározott kötelezettségét is. Emiatt oly mértékben rendült meg a munkáltató bizalma, amely egyúttal a közalkalmazotti jogviszony fenntartását – figyelemmel a felperes által végzett munka jellegére a munkáltató szervezetében elfoglalt helyére is – lehetetlenné teszi. Továbbá mindezekkel a felperes megsértette a munkáltató, illetve a kancellár becsülethez, illetve jóhírnévhez való jogát.

[11] Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmét megalapozatlannak találta. Döntését a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 33/A. § (1) bekezdésére, 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 7. § (1) és (2) bekezdésére, 52. § (1) bekezdés c) pontjára, valamint a Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjára, továbbá a BEK 2.1.3.2.a) pontjára és 2.1.5. pontjára alapította.

[12] A minősített kötelezettségszegés miatt alkalmazott rendkívüli felmentés indokait abban a körben vizsgálta, hogy a felperes terhére rótt magatartások megvalósultak-e és azok okszerűen szolgálhattak-e a munkáltatói intézkedés alapjául.

[13] Mindenekelőtt rögzítette, hogy a felek azt a tényt nem vitatták, hogy 2021. április 20-án a felperes vezetői megbízása visszavonásra került, ezt az intézkedést a felperes bíróság előtt nem támadta, így annak jogszerűsége a jelen per tárgyát nem képezte.

[14] A rendkívüli felmentés gyakorlására nyitva álló 15 napos határidőt megtartottnak találta, ugyanis a felperes 2021. április 20-án megküldött e-mailje kizárólag 2021. május 19-én kézbesített levél mellékleteként került az alperes részére megküldésre. Ezt egyezően adták elő a felek, így a tudomásszerzés időpontja 2021. május 19-e volt. Ehhez képest az alperes határidőn belül, 2021. június – helyesen – 3-án élt a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésének jogával.

[15] A rendkívüli felmentés indokainak jogszerűsége körében megállapította, hogy 2021. április 20-i munkáltatói intézkedés következtében másnaptól nem minősült vezetőnek a felperes, így 2021. április 20-án, levele megírásának időpontjában az alperes vezetője volt, tehát a Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjába rögzítetteknek megfelelő státuszban állt. Ebből következik, hogy az alperes jogszerűen minősítette a rendkívüli felmentésben a felperes magatartását vezetőként tanúsított magatartásként. Nem tette a felmentést jogellenessé az a körülmény, hogy a közlésekor már eltérő munkakörben végzett munkát a felperes. Mindezek alapján alaptalannak találta a felperes kétszeres értékelés tilalmába ütköző alperesi eljárásra vonatkozó hivatkozását.

[16] A szolgálati út megkerülése körében értékelte, hogy a 2021. április 20-i elektronikus és postai úton megküldött levelek célja a fenntartó vezetőjének, azaz az Minisztérium1-et vezető miniszter tájékoztatása volt. A felperes személyes előadása és tanú1 tanúvallomása alapján az is igazolást nyert, hogy a felperes a munkakörénél fogva csupán évente két alkalommal került a minisztériummal kapcsolatba.

[17] A Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjára utalva hangsúlyozta, hogy az ott rögzített konjunktív feltételek, így az ellenőrzés során való tudomásszerzés és a büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság nem állt fenn, ebből következően a felperesnek nem volt jogszabályi feladata az alperes fenntartójának tájékoztatása. A felperes maga sem állította, hogy a leveleiben megfogalmazottak egy konkrét ellenőrzés során merültek volna fel. Úgy foglalt állást, hogy mindezek hiányában a felperesnek nem volt jogszabályi kötelezettsége az irányító szerv vezetőjéhez fordulni, amely egyben a szolgálati út megkerülésének is minősült. A levelekben a felperes túlnyomórészt saját jogviszonyával, vezetői megbízásával

visszavonásával összefüggésben adott tájékoztatást a minisztériumnak, ennek jogszabályi alapja nem volt, és mindez sértette a BEK-ben előírt együttműködési kötelezettséget is. A felperes a jelentéseit közvetlenül az alperes vezetőjének küldhette volna meg, illetve a vezetői megbízás visszavonása tárgyában lehetősége lett volna egyéni munkaügyi jogvitát kezdeményezni, ezt azonban nem tette meg.

[18] Így alaposnak találta a felmentés azon indokát, hogy a levelekben a felperes a kancellár szakmai tekintélyét, alkalmasságát romboló állításokat közölt, és a szakmai folyamatok szabályszerűségét kérdőjelezte meg. A Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjában megjelölt eljárások megindítására okot nem adtak állításai, és a felperes a kancellár személyét és tekintélyét sértő kijelentéseket tett. Kiemelte, hogy a postai úton megküldött levél tárgya az alperes kancellárjának sorozatos szabálytalanságban való érintettségéről történő tájékoztatás volt, és abban úgy foglalt állást, hogy a kancellár nyíltan megfenyegette, noha a kancellária nem jelenthet korlátlan hatalmat és saját érdekeknek megfelelő jogértelmezést. Az elektronikus levélben pedig úgy nyilatkozott a felperes, hogy a kancellár azért nem mondta fel jogviszonyát, mert akkor végkielégítést kellene fizetni, illetve a belső kontrollsabályok súlyosan sérültek.

[19] Ugyanakkor nem találta bizonyította azt a felmentési indokot, hogy a levelek valódi célja a kancellár ellehetetlenítése, a bizalom aláásása lett volna. Utalt arra, hogy az ítélezési gyakorlat szerint több felmentési indok esetén egyetlen indok valósága okszerűvé teheti a jogviszony megszüntetését, amely az adott esetben megvalósult.

[20] A bizalomvesztésre vonatkozó felmentési indok körében rámutatott, hogy az ítélezési gyakorlat értelmében annak megállapítására csak alapjául objektív tények szolgálhatnak, mivel a bizalomvesztés olyan erkölcsi-etikai jellegű, a munkavégzésben megnyilvánuló bizalmi elvet juttat kifejezésre, amely az érintettek közötti szubjektív érzéseken túlmutat. Ebben a körben értékelte a felperes munkaszervezetben elfoglalt helyét, a tőle elvárt felelősséget, és úgy foglalt állást, hogy a munkáltatótól nem volt elvárható olyan vezető állású közalkalmazott jogviszonyának fenntartása, akiben egyáltalán nem bízik és aki nem a betöltött munkakör ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítja. A felperestől a munkáltatói jogkör gyakorlója joggal várta el a lojalitást és a teljeskörű bizalom alapján történő együttműködést, a levelekben foglaltak kimerítik az együttműködési kötelezettség súlyos megszegését.

[21] A tételes jogszabályba ütközés hiányában vizsgálta a joggal való visszaélés Mt. 7. §-ában foglalt kritériumai fennállását. Nem találta bizonyítottnak a felperes hivatkozását, miszerint valójában szakmai véleményének elfojtása miatt került sor a jogviszony megszüntetésére és annak alapjául az utolsó ellenőrzésről szóló e-mail szolgált. kancellárhelyettes tanúvallomása és kancellár törvényes képviselő nyilatkozata alapján megállapította, hogy a felmentéshez kizárólag a bizalomvesztés vezetett, mivel az Minisztérium1 által megküldött levélből az együttműködés olyan mértékű hiánya és illojalitás tükröződött, amely miatt az együttműködést a jövőre nézve kizártnak tartotta.

A felperes fellebbezése

[22] A felperes az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében annak megváltoztatásával kérte a rendkívüli felmentés jogellenességének megállapítását és jogkövetkezményként a kereseti kérelme szerint felmentési időre járó távolléti díjának megfelelő 4.498.702 forint kártérítés és 7.979.988 forint végkielégítés, valamint azok 2021. június 12-től számított kamatai megfizetésére kötelezni az alperest. Igényt tartott az első- és másodfokú perköltségére is. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjában jelölte meg.

[23] A Bkr. 2. § a) és b) pontjára, 15. § (1) bekezdésére, 17. § (1) bekezdésre, 18. §-ára, 19. § (1) bekezdésére és a BEK 5.3.3. pontjára utalva hangsúlyozta, hogy jelentéseit alapvetően az alperes vezetőjének, a kancellárnak kellett megküldenie, azonban a vezetői érintettség miatt az oktatásért felelős minisztert volt köteles tájékoztatni az általa észlelt szabálytalanságról, a szervezeti integritást sértő eseményekről.

[24] Nem vitatta, hogy 2019 júliusa és 2021 márciusa között több alkalommal tett jelentést az általa tapasztalt szabálytalanságokról az alperes vezetője felé azért, hogy az alperes a jogszabályi keretek között folytassa működését. Ugyancsak nem volt vitatott, hogy az alperes visszavonta a vezetői megbízatását. Hangsúlyozta, hogy a perbeli esetben az irreleváns, hogy egyébként évente kétszer fordult az Minisztérium1-hez, amennyiben szabálysértést nem észlelt, míg ellenkező esetben haladéktalanul kellett az Minisztérium1 felé jeleznie. Az elsőfokú bíróság iratellenes megállapításával szemben a 2021. április 20-án írt tájékoztatóját két konkrét ellenőrzés kapcsán írta és mutatott rá arra, hogy az ellenőrzöttel nem lehetett megbeszélni az észlelt szabálytalanságot, illetve a jelentés aláírása nem történt meg és nem készült intézkedési terv. Az alperes vezetője ezeket az eseteket a tudomásszerzést követően nem vizsgálta ki. A belső szabályzatok szerinti kötelezettségének eleget téve „szolgálati úton” és egyéb módokon is jelezte az alperes vezetője felé a belső ellenőrzés során feltárt, integritást sértő események bekövetkeztét. Mivel az alperes irányába kimerültek a lehetőségei, nem tehetett mást, minthogy tájékoztatással élt az Minisztérium1 felé.

[25] Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az államhaztartas.hu honlapon a belső ellenőrzés szakmai anyagai között fellelhető „BEK-minta 2017” iratot, amely a belső ellenőrzés részére tartalmilag kötelezően használandó, mint módszertani útmutató. Eszerint a büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság összefoglaló néven szervezeti integritássértő eseménynek minősül. Arra nézve, hogy mi tekintendő szervezeti integritást sértő eseménynek, a Bkr. 2. § u) pontja ad támpontot, amely szerint minden olyan esemény idetartozik, amely a szervezetre vonatkozó szabályoktól, valamint a jogszabályi keretek között a költségvetési szerv vezetője és az irányító szerv által meghatározott szervezeti célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelő működéstől eltér.

[26] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizalomvesztés megállapítása körében is megalapozatlan megállapításokat tett. Hangsúlyozva, hogy a felmentés időpontjában nem volt vezető állású közalkalmazott, kiemelte, hogy a kiírt pályázatok eredménytelennek minősítésével irányába a bizalomvesztés már évekkal a felmentést megelőzően bekövetkezett. Az elsőfokú bíróságnak figyelembe kellett volna venni, hogy a munkaszervezetben elfoglalt helye és a munkavégzése sajátosságai okán köteles volt jelezni azt, ha a munkavégzése akadályba ütközött és a szabálytalanságok orvoslása elmaradt, így az elvárt a magatartást tanúsította.

[27] Az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat az Mt. 7. §-ába ütköző alperesi eljárás kapcsán egyoldalúan értékelte. Az a tény, miszerint sorban jelezte az alperes felé az észlelt szabálytalanságokat, majd azt megtette az illetékes minisztérium felé is és ezt követően került sor a felmentésére, egyértelműen igazolja a joggal való visszaélést. A szabálytalanságokat nem vizsgálták ki, a felvetésekre nem történt érdemi reagálás, ellenben a jogviszonya lezárásra került.

[28] Az elsőfokú eljárásban nem merült fel olyan adat, információ, amelyet megfelelő jogszabályi felhatalmazás, szakmai előírás nélkül hozott volna nyilvánosságra, vagy adatokat személyes célra használt volna fel. Az elsőfokú bíróság nem összességében értelmezte a BEK rendelkezéseit, abból csupán az alperes érvrendszerét elfogadva kiemelt egy elemet és hozta meg ítéletét. A bizonyítási eljárás során igazolást nyert, hogy rendszeresen eljuttatta megállapításait, következtetéseit, jelentéstervezeteit az alperes vezetője részére, azokra nem kapott érdemi válaszokat, intézkedési tervek nem készültek. Minden szabálytalanságra utaló gyanút, jelentést először az alperes vezetőjének fogalmazott meg és mivel azokra hosszú ideig nem kapott választ, a vezetői megbízás visszavonásának napja volt az utolsó, amikor még vezetőként számolhatott be a szabálytalanságokról. Nem kapott utasítást arra nézve, hogy mely feladatokat kell átadni folyamatában, így köteles volt a szakmai felettesén keresztül tájékoztatni az illetékes minisztert. Ezért a szolgálati út megkerülése nem merülhetett fel részéről. Amiatt, hogy az alperesi vezető nem járt el a kivizsgálás ügyében a belső szabályzatok szerinti határidőben, az érintettségét feltételeznie kellett.

[29] Az Mt. 6. § (1) és (2) bekezdése szerint az együttműködési kötelezettség a feleket egyaránt terhelte és ebből következően az alperesnek elő kellett volna segítenie a jogok gyakorlását és a kötelezettségek teljesítését. A szakmai és jelentéstételi függetlenségét jogszabály és a BEK is biztosította. Mindezekből következően az együttműködési kötelezettség teljesítése során éppen az alperes mulasztott. Rámutatott, hogy a kancellár szakmai tekintélyét és alkalmasságát romboló kijelentést nem tett, a lojalitás nem keverendő össze a szervezeti integritássértő események, szabálytalanságok elhallgatásával, munkaköri kötelezettsége volt a kancellár érintettség miatt az illetékes szerv tájékoztatása.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[30] Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte helyes indokaira tekintettel, egyben a felperes másodfokú perköltségben való marasztalására is igényt tartott.

[31] A fellebbezésben előadott nyilatkozatokat teljeskörűen vitatva hangsúlyozta, hogy a Bkr. 2. § a) és b) pontja, 15. § (1) bekezdése, 17. § (1) bekezdése, 18. §-a és 19. § (1) bekezdése rendelkezéseit nem sérti az elsőfokú bíróság ítélete, a BEK nem minősül jogszabálynak, így az azzal kapcsolatos hivatkozások csupán tényállításnak minősülnek. Rámutatott a BEK fellebbezésben említett rendelkezéseit a Bkr. 26. § e) pontjában és 22. § (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban kell értelmezni és azok nem teremtettek jogosultságot és kötelezettséget a felperes számára, hogy közvetlenül az alperes, mint költségvetési szerv vezetője felé, illetőleg az egyetem irányító szerve felé forduljon. A Bkr.-ből egyértelműen megállapítható, hogy a szervezeti integritást sértő esemény nem azonosítható a Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott eseményekkel, hiszen ilyenként nem nevesíti azokat. A felperes egyébként sem hivatkozott sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében olyan, a Bkr. 22. § (1) bekezdésének e) pontja szerinti körülményre, amelyben az egyetem kancellárja bármilyen módon érintett lett volna és emiatt megalapozottan nem fordulhatott e-mail útján és postai levélben sem a minisztériumhoz.

[32] Kiemelete továbbá, hogy a felperes 2019 júliusa és 2021 márciusa közötti tevékenysége a jelen per tárgyát nem képezte. A levelekben állított szabálytalanságok megalapozatlanok és a Bkr. 22. § (1) bekezdésének e) pontja szerinti esetkörbe nem tartozóak. A jelzett körben és egyéb, esetlegesen szervezeti integritást sértő esemény vonatkozásában sem állapított meg szabálytalanságot a minisztérium. A felperes a vezetői megbízásának visszavonását követően csupán vélelmezett szabálytalanságokról adott tájékoztatást az illetékes minisztérium felé, másrészt az egyedi munkaügyi jogvitájával kapcsolatban kérte a minisztérium eljárását, ennek azonban a Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontja szerint nem lett volna helye. Abban nem volt vita a felek között, hogy a becsület és jóhírnév sérelmét a munkáltató a rendkívüli felmentésben indokként nem kívánta hivatkozni, az csak egy tájékoztató közlés volt.

[33] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy a rendkívüli felmentést az nem tette jogellenessé, hogy a közlésének időpontjában a felperes már nem vezetőként végzett munkát. A kétszeres értékelés tilalma jelen esetben nem merülhetett fel, mivel a vezetői megbízás visszavonásának indokát az feladatelosztási rend módosítása képezte, a közalkalmazotti jogviszony megszűntetése ettől teljességgel elkülönült.

[34] Az elsőfokú bíróság helyes mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy a felperes munkavégzése során nem volt bevett gyakorlat az, hogy tájékoztatással vagy bármilyen bejelentéssel éljen a minisztérium felé. A 2021. április 20-i levelekben nem szerepelt még utalás sem bármilyen folyamatban lévő ellenőrzésre, ami előfeltétele lett volna a Bkr. 26. § (1) e) pontja szerint a minisztérium felé való jelzésnek. A felperes a fellebbezésében nem támasztotta alá arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy két ellenőrzés

kapcsán tette volna meg tájékoztatását a minisztérium felé. A jelentés aláírásához kötődő nyilatkozat körében rámutatott a Bkr. 43. § (4) bekezdése és 27-28. §-a alapján arra, hogy szabálytalanságot a felperes megalapozatlanul állított.

[35] A felperes tévesen összemosta és egymással azonosította a szervezeti integritást sértő eseményt és Bkr. 22. § (1) bekezdésének e) pontjában foglaltakat. Az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelő értelmezést követett az ítéletében. A Bkr. 2. § u) pontjában meghatározott szervezeti integritást sértő esemény különbözik a Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt körülményektől. A BEK-minta nem minősül jogszabálynak és csupán mintaként szolgál az egyes intézmények számára a saját kézikönyvük létrehozásához. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan mellőzte a BEK mintában foglaltak értékelését.

[36] A felperes munkaszervezetben elfoglalt helyével kapcsolatosan is helytálló értékelést tett az elsőfokú bíróság, miszerint ebből sem következik az, hogy jogszerűen fordult közvetlenül az illetékes minisztériumhoz a felperes.

[37] A bizonyítási eljárásban bizonyítási kötelezettségének teljeskörűen eleget tett, ellenben a felperes a joggal való visszaélés körében tett állításait igazolni nem tudta. kancellárhelyettes kancellárhelyettes tanúvallomása kétségtelenül alátámasztotta a bizalomvesztés tényét. Azzal, hogy a felperes postai úton a minisztérium részére megküldött levelében kifejezetten személyes sérelmeinek, egyedi jogvitáinak orvoslását kérte, megszegte a BEK 2.1.3. pontjának 2. alpontjában foglaltakat, és a tudomására jutott adatokat, információkat személyes célokra használta fel.

[38] A szolgálati út megkerülése körében előadta, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során egyáltalán nem jelölt meg a kancellárral kapcsolatos fegyelmi eljárás megindítására alapot adó körülményt, a másodfokú eljárás során tett tényállítása a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján nem vehető figyelembe. Mindezek ellenére azonban arra is rámutatott, hogy a felperes a levele megírásakor tudatában volt annak, hogy munkakörét a kancellárhelyettesnek kell átadnia, annak feltételeit az Mt. 80. § (1) bekezdése alapján munkáltatóként biztosította. A feladat átadásával kapcsolatos körülmények sem tartoznak a Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjában előírt kritériumoknak. A belső ellenőrzési tevékenység nem tartalmaz szubjektív értékítélet megfogalmazásával kapcsolatos feladatot, ilyen tartalmú nyilatkozat megtételére a felperesnek sem jogosultsága, sem kötelezettsége nem volt. Az együttműködési kötelezettség kapcsán a felperes a Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltakkal ellentétes nyilatkozatot tett fellebbezésében.

[39] Az elsőfokú bíróság összességében és okszerűen mérlegelte a felek nyilatkozatait, a bizonyítékokat, és helyesen értelmezte a jogszabályi rendelkezéseket. A felperesnek a felmerülő problémákat a belső ellenőrzési jelentésben kellett rögzítenie, ezt nem tehette meg mindennemű alaki kötöttség nélkül. A felperesnek egyebekben a fellebbezésben az alperesi vezető tekintélyével és pozíciójával, valamint jogértelmezésével és eljárásával kapcsolatosan kifejtett nyilatkozatai szubjektív magánvéleménynek minősülnek, amelyek az ügy eldöntése során nem vehetők figyelembe.

A felperes észrevétele az alperesi ellenkérelemre

[40] A felperes állította, hogy az elsőfokú eljárásban keresetpontosítással és nem keresetváltoztatással élt és a fellebbezésében az anyagi, valamint eljárásjogi szabálysértéseket részletesen kifejtette.

[41] Nem vitatta, hogy a BEK nem minősül jogszabálynak, de arra a felek kölcsönösen hivatkoztak, így releváns a jogvitában. Rámutatott, hogy a Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjának eljárásrendjét fogalmazza meg a BEK 5.3.3. pontja és az elsőfokú bíróság is úgy foglalt állást, hogy követnie kellett a munkaköri feladatai teljesítése során a BEK rendelkezéseit is. Mindezekből kitűnik, hogy elegendő a volt a gyanú megfogalmazása, amennyiben olyan szervezeti integritást sértő esemény merült fel, amelyben az adott költségvetési szervezet vezetője esetlegesen érintett lehetett. A BEK tartalommal tölti ki a szabályozást és nem ellentétes a Bkr.-rel. Ezért nincs jelentősége a per eldöntése szempontjából annak, hogy bármely ellenőri jelentés során a felettes szerv megállapított-e szervezeti integritást sértő eseményt. A jelen eljárás tárgyát képezték a 2019 júliusa és 2021 márciusa közti tevékenységek, ez az időintervallum alapozta meg a gyanú felmerülését és az esetleges vezetői érintettséget. A szabálytalanság gyanúja körében nem annak volt jelentősége, hogy az elkészült jelentés aláírásra került-e vagy sem, hanem annak, hogy nem történt meg a feltárt hiányosságok okainak a vizsgálata, az intézkedési terv kidolgozása és végrehajtása és ez minősült szabálytalansági helyzetnek.

[42] A Bkr. 15. § (1) - (3) bekezdéseire az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 70. § (1) és (4) bekezdésére utalva kiemelte, hogy a munkakör előírt rendben történő átadása nem a kancellárhelyettesnek történő átadást jelentette, ez szintén olyan szabálysértésnek minősült, melyet jeleznie kellett. Az együttműködési kötelezettségét nem sértette meg, belső ellenőrzési vezetőként számos olyan integritást sértő eseményt észlelt, amelyet nem lehet hatékonyan az ellenőrzési jelentésben rögzíteni. Ettől még azok jelzésének kötelezettsége szintén a feladatát képezte és a tájékoztatási kötelezettség teljesítése nem panasz előterjesztésének és nem is magánvéleménynek minősül.

Az alperes nyilatkozata

[43] Az alperes fenntartotta azt az álláspontját, miszerint a BEK-minta sem tölti fel a Bkr. 22. § (1) bekezdésnek e) pontjában foglalt szabályt az ott megjelölteken kívüli szervezeti integritást sértő eseményekkel, a felettes szervhez kapcsolódó jelentéstételi kötelezettséggel kapcsolatos tartalommal. Kiemelte, hogy a BEK 5.3.3 pontját a Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltakkal összhangban kell értelmezni. A felperes nem állított és bizonyított sem a rektorral, sem a kancellárral kapcsolatos büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanújára utaló a

minisztériumhoz címzett leveleiben. Mindezek túl kiemelte, hogy a fellebbezésben a felperes nem hivatkozott az Mt. 80. §-ában, valamint a Bkr. 15. § (2) és (3) bekezdésében, és Áht. 70. § (1) és (4) bekezdéseiben foglaltakra, ezért utóbb tett nyilatkozata a Pp. 375. § (1) bekezdésébe ütközik.

[44] A Fővárosi Ítéltábla a 2023. május 9-én meghozott 2.Mf.31.033/2023/10. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperest felmentési időre járó távolléti díj címén 4.498.702 forint, végkielégítés címén 7.979.988 forint és ezen összegek késedelmi kamata, valamint 2.487.000 forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a le nem rótt 748.721. forint elsőfokú és 998.295 forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

[45] Az ítéltábla ítélete ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán eljáró Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2023. november 15-én meghozott Mfv.VIII.10.089/2023/6. számú végzésével az ítéltábla 2.Mf.31.033/2023/10. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A peres felek felülvizsgálati eljárással felmerült költségét személyenként 208.000 forint + áfa összegben, a felülvizsgálati eljárási illetéket 1.247.869 forintban állapította meg.

[46] A Kúria a felperes perbeli nyilatkozatát, valamint a fenntartónak a szolgálati út megkerülésével elektronikusan és postai úton megküldött leveleinek tartalmát egybevetve megállapította, hogy a felperes lényegében nem az alperes belső rendszerének működését kifogásolta, hanem elsődleges célja a saját sérelmeiről, a vezetői megbízása visszavonásával kapcsolatos tényekről a fenntartó tájékoztatása volt. A saját helyzete rendezéséhez kért segítséget és ezen felül jelezte azt, hogy a munkavégzése során milyen negatívumokat tapasztalt a munkáltató működésében.

[47] Megállapította, hogy arra a következtetésre helytállóan jutottak az eljáró bíróságok, hogy 2021. április 20-án a felperes még az ellenőrzési csoport vezetőjének minősült, és esetében alkalmazni kellett a Bkr. III. fejezetének 10. pontját. A Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontja konjunktív feltételeket határoz meg és annak bármelyikének hiánya esetén a belső ellenőrzés vezetője részéről kizárt az, hogy közvetlenül az irányító szerv vezetőjéhez forduljon, arra is figyelemmel, hogy a belső ellenőrzési terv alapján történik. A felperes által a fenntartónak írt két levél nem kapcsolódott konkrét, az ellenőrzési terv szerinti ellenőrzéshez, ennek keretén belül tett megállapításhoz. A felperes ezért a jelentéseit közvetlenül az alperes vezetőjének küldhette volna meg, míg a vezetői megbízása visszavonása tárgyában lehetősége lett volna egyéni jogvitát kezdeményezni, ezt azonban nem tette meg.

[48] A Kúria úgy foglalt állást, hogy a rendkívüli felmentésben megjelölt felperesi magatartás objektíven megalapozta a munkáltató vele szembeni bizalomvesztését, figyelemmel a bírói gyakorlatra (Mfv.I.10.462/2018/4., Mfv.X.10.040/2021/4.) is. Rámutatott, hogy a felperes megszegte az együttműködési kötelezettségét, a szolgálati utat megkerülve a kancellár szakmai tekintélyét és alkalmasságát romboló kijelentéseket tett, így a rendkívüli

felmentés indokai valósnak bizonyultak, és emiatt jogszerű volt az a következtetés is az alperes részéről, hogy a továbbiakban a perbeli közalkalmazotti jogviszony nem tartható fenn.

[49] Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt a joggal való visszaélés körében előadott fellebbezési érveket nem vizsgálta, a Kúria a megismételt eljárásra előírta a másodfokú bíróság részére, döntsön arról, hogy az anyagi jogszabályokat nem sértő rendkívüli felmentés kibocsátása során az alperes megsértette-e az Mt. 7. §-ában foglalt követelményt.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[50] A fellebbezés nem alapos.

[51] A másodfokú bíróság a Kúria iránymutatása alapján megismételt eljárásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helytálló értékelésével a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott a rendkívüli felmentés jogszerűsége kapcsán a visszaélésszerű joggyakorlás történő felperesi hivatkozás elbírálásakor.

[52] A felperes a rendkívüli felmentés jogának gyakorlása körében a joggal való visszaélést arra hivatkozva állította, hogy a közalkalmazotti jogviszonya megszüntetésére valójában szakmai véleménye elfojtása miatt került sor azért, „hogy ne okozzon kellemetlenséget a kancellárnak”.

[53] A Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 7. § (1) bekezdése általános magatartási követelményként írja elő, hogy tilos a joggal való visszaélés. Joggal való visszaélés különösen, ha az mások jogos érdekeinek csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségeinek korlátozására, zaklatására, véleménynyilvánításának elfojtására irányul, vagy ehhez vezethet.

[54] A joggal való visszaélés tilalmának megsértésével kapcsolatos munkaügyi perekben felmerült egyes kérdésekről szóló 5/2017. (XI. 28.) KMK vélemény (a továbbiakban: KMK vélemény) 1. pontja szerint a joggal való visszaélés tilalmának megsértése akkor állapítható meg, ha valamely alanyi jog gyakorlása formálisan jogszerűen történt. A perbeli esetben a Kúria döntése értelmében a rendkívüli felmentés jogszerűnek minősült, a munkáltató intézkedése nem ütközött jogszabályba, nem sértett munkaviszonyra vonatkozó anyagi jogszabályi rendelkezést.

[55] A joggal való visszaélés bizonyítása – az elsőfokú bíróság helytálló anyagi pervezetése szerint – a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperes érdekében állt (KMK vélemény 1. pont). Ez alapján a felperesnek kellett azt bizonyítani, hogy az alperes formálisan jogszerű intézkedése ténylegesen visszaélésszerű joggyakorlás következménye volt.

[56] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban meghozott határozatával megállapította, hogy a perbeli esetben a Bkr. 22. § (1) bekezdés e) pontjában felsorolt konjunktív feltételek nem álltak fenn, így a felperes a belső ellenőrzés vezetőjeként jogszerűen nem fordulhatott az irányító szerv vezetőjéhez a szolgálati út megkerülésével. A felperes az alperes fenntartójának megküldött leveleiben a kancellár alkalmasságát és a munkáltató szakmai folyamatai szabályszerűségét kérdőjelezte meg. Azt adta elő, hogy a kancellár nyíltan megfenyegette, noha a kancellária nem jelenthet korlátlan hatalmat és a saját érdekeknek megfelelő jogértelmezést, illetve a kancellár azért nem mondta fel a jogviszonyát, mert akkor végkielégítést kellett volna fizetni számára, továbbá a belső kontrollszabályok súlyosan sérültek. A kúriai döntés értelmében a felperes kijelentései alkalmasak voltak arra, hogy a fenntartónál a kancellárt, illetve az alperest negatív színben tüntessék fel. A felperes munkaköri kötelezettsége, a munkaszervezetben elfoglalt helye és a munkaköréhez kapcsolódó, tőle elvárt magatartás alapján a munkáltató bizalma alappal rendült meg a felperes irányába. Ezért az együttműködési kötelezettség megszegése, a kancellár szakmai tekintélyét és alkalmasságát romboló kijelentések okszerűen eredményezték a közalkalmazotti jogviszony szankciós jellegű megszüntetését az alperes részéről.

[57] A felperesnek a perben azt kellett ítéleti bizonyossággal igazolnia, hogy a munkáltatói jogkört gyakorló kancellár a vele és helyettesével kialakult konfliktusok miatt döntött úgy, hogy a felperes jogviszonyát megszünteti. A rendelkezésre álló adatok és tanúvallomások nem támasztották alá a felperes azon állítását, hogy az alperessel szemben megfogalmazott kritikai véleménye elfojtása miatt került sor a közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetésére. A tanúvallomások szerint a felperesnek voltak szakmai nézeteltérései az alperessel. tanú tanú állítása szerint folyamatos szakmai vitában volt a felperes kancellárhelyettes kancellárhelyetessel, mivel másként értelmezték a szabályokat. kancellárhelyettes kancellárhelyettes tanúvallomása azt támasztotta alá, hogy szakmai viták, nézeteltérések és konfliktusok a belső ellenőrzés során tett felperesi nyilatkozatok, jelentések miatt több alkalommal is előfordultak és azok a kancellár tudomására jutottak. A kancellárhelyettes elmondása szerint az éves beszámolóba a felperes magánvéleményt is belefűzött, ezért ezeknek a mellőzését kérték a felperestől, a szakmai szabályokra figyelemmel. egyéb érdekeltl korábbi rektor tanúként megerősítette, hogy a felperesnek konfliktusa volt a kancellárral a pénzügyi kötelezettségvállalásokkal kapcsolatosan arra nézve, hogy külön költségvetéssel rendelkezzen a belső ellenőrzés, ahogy az a korábbi években biztosítva volt. Ugyanakkor a rektori tanács döntése alapján a belső ellenőrzés önálló költségvetése megszüntetésre került. A rektor egyéb konkrét konfliktusra nyilatkozni nem tudott.

[58] A perbeli munkavégzés során a szakmai kérdésekben felmerült nézeteltérések ellenére a felperes jogviszonyát az alperes a peradatok szerint azt követően szüntette meg, hogy a fenntartótól 2021. május 19-én megkapta az e-mailben és postai úton a felperes által közvetlenül a fenntartó részére megküldött leveleket és szembesült azok tartalmával.

Mindezek a körülmények azt támasztják alá, hogy a rendkívüli felmentés indokául kifejezetten a felperes levelei szolgáltak és nem a rektori ülésen kialakult vita, illetve a kancellárral és helyettesével állított folyamatos konfliktus okán a felperes véleménynyilvánításának elfojtására vonatkozó munkáltatói szándék állt a megszüntetés mögött. A Kúria kiemelte határozatában, hogy az elektronikus levélben a felperes a fenntartónak előadta, hogy jogviszonyát azért nem felmondással szüntették, hogy ne kelljen végkielégítést fizetni, továbbá a kancellár „kibújt a Bkr. rendelkezései alól, így a bírósághoz fordulást fontolgatja”. A postai úton megküldött levélben szerepel, hogy a felsőoktatásra vonatkozó szabályok könnyítése nem azonos a szabályok áthágásával, vagy a jogszabályi kötelezettségek figyelmen kívül hagyásával. A kancellár vezetői megbízását visszavonta, így kérte őt az egyéni munkajogi kifogás kivizsgálására. A kancellária-rendszer nem jelent korlátlan hatalmat, annak nem lehet célja a dolgozók jogbiztonságának a veszélyeztetése. A kancellár saját érdekeinek megfelelően értelmezi a jogszabályokat és a alperes szabályozókat, semmibe véve a szenátus és a szabályzatot előkészítő bizottságok munkáját. Mindezekon túl a felperes előadta, hogy a kancellár nyíltan megfenyegette és kérte a fenntartótól a bírósági eljárást megelőzően egyeztető eljárás lefolytatását.

[59] Mindezekből következően a levelekben kifejtett tartalmak és a felperes részéről az együttműködési kötelezettség megszegése jogszerűen alapozták meg a bizalomvesztést a munkáltató részéről a kúriai döntés értelmében. A bizalomvesztés a bírói gyakorlat értelmében erkölcsi jellegű, a munkavégzésben megnyilvánuló bizalmi elvet juttattja kifejezésre, ami az érintettek közötti szubjektív érzésen túli körülmény, nem lehet személyes szimpátia vagy antipátia kérdése, így csak a munkavállaló magatartásában vagy munkájában megnyilvánuló és bizonyítható objektív tényeken alapulhat. Erre figyelemmel a rendkívüli felmentés indokai bizonyítottan olyan jellegű kötelezettségszegést, felperesi magatartást jelentettek, amelyek a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés szerinti feltételnek megfeleltek, a felperesi jogviszony fenntartása objektíve nem volt elvárható az alperestől, ezáltal a közalkalmazotti jogviszony megszüntetése jogszerűnek minősült. Emiatt nem is értékelhető úgy a perbeli alperesi intézkedés, hogy a felperes „eltávolításának” tényleges indoka a bizonyított kötelezettségszegések, magatartások ellenére a felperes által hivatkozott indok volt.

[60] Mindezekon túl arra utal a másodfokú bíróság, hogy a jogviszony megszüntetése esetén – függetlenül annak „típusától” – a munkavállalót a munkakör átadására vonatkozó kötelezettség terheli, amelynek előírt rendjét a munkáltató határozza meg [(Mt. 80. § (1) bekezdése]. Az erre vonatkozó munkáltatói utasítás tartalma a már megszüntetett jogviszony „technikai” lezárására és nem érdemére vonatkozik. Ezért a munkakör átadásának körülményei semmiképp sem eredményezték azt, hogy a rendkívüli felmentés visszaélészerű joggyakorlás eredménye volt.

[61] A fentiek alapján megállapítható volt, hogy a felperes a joggal való visszaélést nem bizonyította az eljárás során, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a keresetet. Mindezek miatt a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rendelkezés

[62] A felperes pervesztességére figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte felperest a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése, a 4/A. § (1) bekezdése alapján mérsékelt összegben megállapított másodfokú alperesi perköltség és a Kúria által megállapított felülvizsgálati költség megfizetésére. A másodfokú bíróság mérlegelése során figyelembe vette, hogy az alperes a másodfokú eljárásban két beadványt szerkesztett és a fellebbezés elbírálása során tárgyalást nem tartott.

[63] A felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerint számított fellebbezési eljárási illetéket és a felülvizsgálati eljárás illetékét a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[64] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül határozott.

[65] Az ítélet ellen a fellebbezés lehetőségét a Pp. 365. § (2) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. január 30.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.

előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla

bíró